UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus rece[n]s illustrati

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Quinq[ua]gesimustertius ar. de statu religioso[rum] in g[...] maxime me[n]dicantiu[m]. Q[uod] eccl[es]ia p[ri]mitiua tota erat perfecta [et] religiosa. De eccl[es]ia p[er]fecta que fuit Alexandrie ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

Visual Library

incarnatus eſt ſed filius.de cõ.di.iiij.c.ſi.⁊ hoc ſacramentū de filio eſt ⁊ ꝑ incarnatione ⁊ paſſiõis memoria ei⁹.fit de con.di.ij.iteraf.⁊.c.in chriſto pater.⁊ ex̄ de reli.⁊ venera. ſanctoꝝ.ſi dñm.Clem.⁊ per cõronē indiuiſibilem veraci- ter eſt ⁊ per vnionem.vt no.de cõ.di.ij.hoc eſt quod dici- mus.⁊.c.cõperim⁹. Si igitur hi Begardi chriſti carnem vere manducare deſiderant:ipſam carnē veraciter ado- rent.q: dicit Augu.i pſ.xcviij.Nemo aūt ipſam carnē mã- ducat:niſi prius adorauerit.de cõ.di.ij.acceſſerunt.In v: be in quodã monaſterio ſanctimonialium ſancti Lauren tij Panſperne in quo illo tempore manebã.erat quidaz theutonicus qui multū ſpiritualis videbatur:mihi fuit accuſatus de iſto errore:q̄ corpus chriſti nõ adorabat qñ eleuabatur.Et in predicatiõe tetigi iſtū errorē cõtra Be gardos:de quorum numero ipſe erat.⁊ tunc aderat:guē correxi ad prē de illo errore:q̄ nullã pacez habebat qñ tã gebã in meis predicationibus illos Begardos.q: lupus erat in fabula.nec me libenter videbat.vili habitu ſe tege bat ⁊ lachrymas habebat.ſepe diabol⁹ appentes lachry mas adminiſtrat ⁊ rapt⁹.ſcripſi.ſ.§.feminaꝝ.℣.xcviij.in ar. clvi.i iſta ſcda pte.⁊ ĩe ɔtẽplatiuū ⁊ guſtantē reputabat.ſz vtinã nõ eſſet lupus pelle agnina tectus.ſi chriſti nõ eſt: chriſtus eum ſuum faciat.ex̄ de heretic.vt officiū inquiſi- tiõis.§.ſi vero.Hucuſq; de Anachoritꝭ ⁊ Begardis cecis ⁊ eorum erroribus dictum ſufficiat.

¶ Articulus.liij. A

O Glorioſa ciuitas dei ſancta mater eccleſia:poſtq̄ in te defe cerūt anachorite:queramus in te ſi po- terim⁹ inuenire alios religioſos qui ve- raciter colãt te:⁊ edificent te:⁊ ſancta vi ta ⁊ ſciẽtia illuſtrent te. Ipſi em̄ a fundamẽtis fabricaue- runt te.nam tota eccleſia primitiua collecta prius Hiero ſolymis ſub apl'is qui caput erant illius ſancte religiõis ⁊ fraternitatis/tota erat vna religio. Nam ſicut legitur Actuum.iiij.⁊.ij.⁊.xij.q.j.dilectiſſimis.⁊.c.q: tua.cū.c.ſe. multitudinis credentiū erat cor vnum ⁊ anima vna.nec quiſq̄ eoꝝ que poſſidebat aliquid ſuū eſſe dicebat ſz erãt illis oĩa cõmunia.⁊ paulo poſt.Quotquot em̄ poſſeſſores agroꝝ aut domorū erant:vendentes afferebant ꝑcia eo- rum que vendebãt:⁊ ponebant ante pedes aploꝝ.diuide bat aūt vnicuiq; ꝓut opus erat.Et talis erat tunc tota il la eccl'ia bñdicta:quales tempore ſanctorum cenobitarū Egypti perpaucos inueniri in cenobijs difficile extitiſſet vt ait Piamon ſanctus anachorita in ſua collatiõe de tri bus generibus monachorum in li.coll'.Joan.caſſi.¶ B De illa etiam eccl'ia Alexandrina ſub marco ait Petrus damiani.Tanta ſancto marco dñs apud Alexandriã gra tiam prerogauit:vt omnes qui tunc ad fidei rudimenta cõfluerent/ mox per continentiam ⁊ totius ſancte cõuer ſationis inſtantiam tamq̄ ad monaſtice perfectionis fa- ſtigium puolarēt. Unde ⁊ in illa eccleſia primitiua tradi ta fuit forma monaſtice ſeu cenobitice vite.iuxta q̄d gloſ. Bede dic̄ ibidē.Actu iiij.in textu ſupra poſito.Qui ita vi uunt vt ſint eis omnia cõmunia in dño:cenobite vocanf. que vita tanto fertilior eſt:quãto magis ſtatum futuri ſe culi imitatur:vbi omnia ſunt cõmunia.Religioſi aūt illi erant habitu honeſti.actione iuſti.ſermone modeſti:cogi tatione ſancti:affectione puri:intentione recti:ꝓuidẽtes bona nõ ſolū coram deo ſz etiã coram omnib⁹ hominib⁹ ij.ad Coꝝ.viij.ad Ro.xij in ſi.xij.q.j.nolo. Sed ſicut pre- teriti temporis religioſi fuerunt ficus dulciſſime ⁊ valde bone:ita noſtri tẽporis Regulares ſunt multi ficus ama riſſime ⁊ valde male.ar.xlvij.di.quãtūlibet.Hiere.xxiiij. Oſtēdit mihi dñs.Et ecce duo calathi pleni ficis.et.j.fic⁹ bonas/bonas valde:⁊ ficus malas/malas valde.vnde Augu.in.p̄.c.quãtūlibet.Sicut non inueni meliores q̄ q̄ in monaſterio ꝓfecerūt:ita nõ expert⁹ ſum deteriores q̄ qui in monaſterio defecerūt.ar.ad hoc.Et cum corruunt

difficili⁹ q̄ ſeculares reſurgūt.q: ad lr̄am ſm.Chryſoſto. nõ ideo dolẽt q: peccauerūt:ſz cõfundunf q: ſuã hic glo- riã ꝑdiderūt.de pe.di.j.quis aliqñ.Unde ficte aliqui penitẽt ideo non reſurgunt.Ad idem de peni.di.j.§.q̄ aūt.℣.ſi ſa- cerdos(al's eſt.c.)l.di.vt conſtituerẽt.ibi.expti credo ali quorum fictas penitẽtias ¶ C Noſtri quidem tempo- ris religioſi multi ſimiles phariſeis:qui in ſynagoga lo- cum religioſoꝝ tenebant:diuiſis ab alijs habitu:⁊ exterio ri conuerſatione ſimiles:tonſuram magnam deferre/ ha bitum ſuum cõponere/cuſtodire exteriores cerimonias quid ſit cerimonia no.xlv.di.q̄ ſincera.gloſ.cerimonia. et obſeruantias gloriãtur.Sed quid valet religio ſine cha ritate ⁊ pietate q̄ ad omnia valet.j.ad Timo.iiij.xlij.di.§. j.Habitus ſine humilitate.Phi.ij.de peni.di.j.c.j.Tonſu- ra ſine pauꝑtate:quam deſignat:xij.q.j.duo.Silētiū oris ſine quiete cordis:de cõ.di.j.qñ.Jeiunia cum gaſtrimar- gia.xlj.di.q̄ſquis.de cõ.di.v.ſint tibi.Pſalmodia ſine con cordia:xc.di.alienus.⁊ cū inuidia.xlvj.di.clericus inuidẽs Exterior oratio ⁊ vocalis ⁊ apparens ⁊ interior vagatio de cõ.di.j.quando.⁊.di.v.nõ mediocriter.xcij.di.cantãtes xxxviij.di.Sedulo.Sterilis meditatio ⁊ nulla cõpūctio:de pe.di.j.§.hoc idem.in prin.⁊.c.p̄dixerat.⁊ di.iij.§.Ecce.℣. vidiſti(al'.eſt.c.)nec gemit⁹ nec ſuſpirioꝝ emiſſio:de pe. di.iij.§.his authoritatibus.℣.prima conſolatio.Uocalis ⁊ ſacramentalis confeſſio ⁊ nulla mutatio vel correctio. de pe.di.j.nõ ſufficit.⁊.di.iij.penitentes.cū.c.p̄.Continua miſſarū celebratio ⁊ vitioꝝ augmentatio.de conſe.di.ij.q̄ diſcordat.cū.c.ſe.⁊.c.ſicut iudas.⁊.c.q̄ ſcelerate.⁊.c.quoti die.Uiſitatio ⁊ ſemꝑ peccatoꝝ excuſatio ⁊ velatio:de pe. di.j.ſerpens.⁊.§ deniq;.⁊ di.iij.ſunt plures.⁊.c.pluit.⁊ pſ̄. cxl.ad excuſandas excuſationes in peccatis.xvj.q.j.predi cator.ex̄ de conſue.quãto.Ueritatis lucratiue predicatio ⁊ eiuſdem per malam vitã impugnatio.iij.q.vij.§.hoc idē teſtatur.xxv.di.c.vltimo Corporalis in eundo ⁊ cantan- do ⁊ comedendo ⁊ ſeruiendo cõbinatio ⁊ interna diuiſio ⁊ reciproca perſecutio.j.q.j.multe.xxiiij.q.j.vbi ſana.xxiij. q.iiij.qui peccat.℣.neq; em̄. In choro ⁊ miſſa benedictio ⁊ extra/⁊ intra in corde maledictio.xxiiij.q.iij.ſi igitur.⁊ §.ſed qui.⁊.c.deus qñ.xj.q.iij.§. Item Salomon.℣.ſicut auis.Detractio.de pe.di.j.homicidiorum.Murmuratio. xc.di.alienus.c.oblationes.xlvj.di.accuſatores.Diffama- tio.vj.q.j.deteriores.⁊.c.ex merito.Contentio.xc.di.obla- tiones.Mendaciorum multiplicatio.xxij.q.ij.primū.Ca chinnatio/deriſio.v.q.v.§.vl.in ſi. Subſannatio ⁊ deſpe ctio.pſ.xxxiiij.Subſannauerunt me ſubſannatione.⁊ idē ⁊ deſpectio.ſupbis.Pacis labioꝝ altrinſeca datio ⁊ locu- tio/⁊ interior cordial' idignatio ⁊ mala cogitatio.pſ̄.xxvij. Mala aūt i cordib⁹ eoꝝ.De talib⁹ irreligioſis ait dñs So pho.j.Uiſitabo ſuper eos q̄ induti ſunt veſte ꝑegrina.Itē Hiere.ix.Uiſitabo ſuper eos qui attonſi ſunt coma habi tãtes in deſerto.i.in clauſtro:q: oĩs habent preputiū m ſcꝫ ꝓprietatem/propriam voluntatem/⁊ carnalem volu ptatem.vnde Bern.Manet tonſura:veſtis necdum mu tata eſt:ieiuniorum regula cuſtoditur:ſtatutis pſallit̄ ho ris:ſed cor eorū longe eſt a me/dicit dñs Matth.xv.Eſa. xxix.p̄miſerat em̄ dñs ibi i Mattheo:Hypocrite bñ de vo bis prophetauit Eſa.Ppl's iſte labijs me honorat (al's glorificat me)Eſa.xxix.Mat.xv.vbi Remigius.Hypo- crita dicitur ſimulator:q: aliud opere ſimulat/aliud cor- de geſtat. Iſti ergo bene.Hypocrite dicuntur:quia ſub honore dei terrena lucra ſibi accumulare cupiebant. Sic faciunt hodie pleriq; religioſi ſucceſſores phariſeorũ in vitijs.contra quos Hieronymus.Ue illis ad quos phari ſeoꝝ vitia deuenerunt. Iſti⁹ hipocrytalis tẽporis aliqui religioſi irreligioſi.Regulares.i.regulares q: de regula nõ curãtes.di.iij.regula.Cõuerſi pueri: ⁊ ad vitia mūdi reuerſi.de pe.di.ij.penata.⁊.c.nõ reuertebanf.Cenobite quidam proprietarij ſarrabaite.ex̄ de ſta.mo.ſuper quo- dã.Clauſtrales aliqui regum ⁊ principuz ⁊ Cardinaliū cõmenſales.ex̄ de offi.ordina.quãto Monachi gyroua

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

gi.xvj.q.j.monachi vagantes.⁊.c.legi.⁊ forenſes/⁊ aduocati/⁊ defenſores.xvj.q.j.de pſentiū.ex̄ de poſtu.c.ij.⁊ pcuratores/⁊ cōductores/⁊ locatores/⁊ mercatores/⁊ nūtij dn̄oꝝ mundi/⁊ curſores.ad hec ex̄ de ſyndi.c.j. ex̄ ne cleri. vel mo.c.j.⁊ p totū. Cauilloſi diſputatores/qſtores pſumptuoſi/vaniglorioſi/⁊ alioꝝ religioſoꝝ cōtēptores.aliqui paupertatis pfeſſores:ſꝫ hereditatū ſucceſſores. ⁊ cōtra eoꝝ ſancta ſtatuta vinearū ⁊ agroꝝ poſſeſſores. ex̄ de ex. p̄.nimis.j.⁊.ij.omnib⁹ alijs ſupbiores:quum deberent ex vocabulo ⁊ pfeſſione eſſe humiliores:peſtilētiores/⁊ ſimul ti mundi carnales poſſeſſores:⁊ paupratis promiſſe apl'ice in eoꝝ regulis ⁊ ſtatutiſ puaricatores.aliqui eorū ſacre theologie legum ⁊ decretoꝝ ⁊ aliaꝝ ſcientiarū pfeſſores ⁊ vita largiores. Quidā eoꝝ ingrediētiū ſuum ordinem deceptores:vt prius eis auferāt ſe ⁊ ſua: ⁊ demū pfiteantur regule inimici.xv.q.j.legi. Quidā ex eis verſipelles albi exterius nigri interius:quum potius debeat eſſe contrarium.ſm illud Can.j. Nigra ſum ſed formoſa. Quidā vtrāq vitā ſimul pticipātes:qa mendicantes ⁊ poſſeſſiones habentes. contra Cōcilium gn̄ale.ex̄ de religi.domi. religionū.li.vi.ſic hermaphroditi q vtrūq ſexū pticipāt. iiij.q.iij.§.Itē in criminali.ꝟ. hermaphroditus. Fratres quidā fratrū pſecutores/diffamatores/⁊ religionū ſciſſores oblati.xxvij.q.ij.vt lex. Aliqui demonib⁹ immolati/et cōcupiſcētijs mūdi renati/⁊ inuoluti facti ſunt. Multi ex eis manū mittentes ad aratrū penitētie/retro aſpiciunt vt p̄.c.pennata.et Luc.ix. Quidā q tectū aſcenderūt contēplationis ⁊ euangelice pfectionis:mūdi delicias et diuitias ⁊ honores tollere deſcenderūt. contra id Matth. xxiiij.ex̄ li.vj.de elec.quorūdam.vbi Chryſoſtom⁹. Eligibilius erat nudo corpe ſaluari q̄ intrare in domū vt tollere veſtimētū. Spoliantes tunicas/reinduerunt illas. lauantes pedes/inquinauerūt illos. Can.v. Pennata animalia q inceſſerant/cōtēplatiui religioſi qui mūdo renūtiauerāt/reuerſa ſunt.cōtra id Eze.j. Obliti q retro erāt. Phi.iij. Et qui in āteriora ſe extenderāt ſequētes ad palmā ſupne vocationis:que tēporalia ſunt requirunt.cōtra illud quod ſcribit in.p̄.c.pennata.⁊ ad Phi.iij. Alij qui promiſerūt ſaluare animas ſuas: in mōte fornicati ſunt. Gen.xix.xv.q.j.inebriauerūt. Et egreſſi de ſodomis.i.mūdo a laude dei muti reſpicientes retroverſi ſunt in ſtatuā ſalis. Gen.xix. ſcꝫ infatuati. qd ad nihilū valet vltra niſi vt mittat foras:⁊ cōculcet ab hominibus.i.ſecularibus. Quū em̄ viri religioſi qui tenent figurā aploꝝ quātū ad ppꝛioꝝ renūtiationē.xvj.q.j.ex authoritate. ⁊ quib⁹ dn̄s dicit. Vos eſtis ſal terre. Matth.v.xciij.di.ſacerdotes.deberent mūdū cōdire lumine pdicationis/⁊ exēplo ſancte ⁊ pfecte cōuerſationis.¶ O Hodie aliqui q̄ſi ſal fatuum euanuerunt. vn̄ ſup p̄.verbo Vos eſtis ſal terre/dicit Hilarius. Eſt aūt hic qreda ppꝛietas dictoꝝ:quā ⁊ aploꝝ officium ⁊ ipſius ſalis natura mōſtrabit.hoc igit in omnem vſum generis humani effectū incorruptionē corporibus quib⁹ fuerit aſperſum imptit:⁊ ad omnē ſenſum cōditi ſaporis aptiſſimū eſt. Apl'i autē ſunt rex celeſtiū predicatores:⁊ eternitatis velut ſatores:merito ſal terre nūcupati.q: per virtutem doctrine quaſi eternitati corpora ſeruant. Item ibi Remigius. Sal etiam per aquaꝫ in ardorem ſolis/⁊ per flatum venti in naturā alteram cōmutatur. Sic ⁊ apoſtolici viri per aquam baptiſmi ⁊ ardorē dilectionis ⁊ flatum ſpiritusſancti in ſpiritualem regenerationem commutati ſunt. Sapientia etiam celeſtis per Apoſtolos predicata:exiccat humores carnalium operū: aufert fetorem ⁊ putredinem male conuerſatiōis:⁊ vermē libidinoſe cogitationis:⁊ illum de quo dicit propheta Eſa.vltimo in fi.⁊ Mar.ix. Vermis eorum non moritur. habetur etiam Matth.viij.xiij.xxv.⁊ Luc.xiij. Bern. ſup illud Matth.xxij. Ibi erit fletus ⁊ ſtridor dētium. Fletus erit ob ignem qui non extinguitur. ſtridor ob vermē qui non moritur. Item idem. Sunt apoſtoli ſal terre.i.hominum terrenoꝝ:qui amando terram terra vocantur. Item Hieronymus. Vel apoſtoli ſal terre vocantur,quia per illos vniuerſum hominū conditur genus. Itē Chryſoſto. ſuper Matth. Doctor enim quum fuerit omnibus predictis virtutibus de quibus dixerat ornatus: tūc eſt quaſi optimum ſal.⁊ totus populus de illo cdit videndo eum et audiendo. Item Remigius. Eſt ſciendū q: nullū ſacrificium offerebatur deo in veteri teſtamento niſi prius cōdiret ſale. Leui.j.q: nullus pōt laudabile ſacrificium deo offerre abſq ſapore celeſtis ſapiētie.xliij.di.c.j.Per ſale. Itē hilari⁹. Verū q: cōuerſioni homo ſubiacet:ideo apoſtolos ſal terre nuncupatos monet in tradite ſibi poteſtatis virtute perſiſtere:quum ſubdit. Q ſi ſal euanuerit in quo ſalietur? Hieronymus.i.ſi doctor errauerit: quomodo alio doctore emēdabit? Et Augu. Et ſi vos per quos odiendi ſunt populi: metu perſecutionum temporalium amiſeritis regna celoꝝ:qui erunt homines per quos vobis error auferatur? Alia lr̄a habet ſi ſal infatuatum fuerit:oſ̄ndens fatuos eſſe iudicādos:qui temporaliū bonoꝝ vel copiam ſectantes/vel inopiam metuentes. amittunt eterna:que nec dari pn̄t ab hominibus nec auferri. Item Hilarius. Si autē doctores infatuati nil ſaliant:⁊ ipſi ſenſu accepti ſaporis amiſſo viuificare corrupta non poſſunt redduntur inutiles. vn̄ ſequit/Ad nihilum valet vltra niſi vt mittat foras ⁊ conculcetur ab hominibus. Hieronymus. Sal em̄ vt in condimentū ciborum ⁊ ad ſiccandas carnes neceſſarium eſt:ita alium vſum non habet. Certe legimus in ſcripturis vrbes qſdam ita victorū ſale ſeminatas:vt germen nullū in eis oriretur. Item gloſ. Poſtq ergo illi qui capita ſunt alioꝝ defecerint:nulli vſui apti ſunt niſi ad hoc q̄ mittant foras ab officio docēdi. Adde hic de iſto ſale qd ſcripſi.j.§. Sed contra hoc.ꝟ.ij.patet ex eo in ar.lviij. Filij iſrael religioſi vidētes deū in deſertum religionis exeuntes de Egypto de mundo tenebroſo carnes ⁊ pepones cepas ⁊ allia ⁊ cucumeres appetentes.i. mūdi delectabilia:et ſuper man(alias manhu).i.corpus chriſti.de cō.di.ij.reuera. vel rebus ſpūalibus nauſeantes mente ⁊ vita in Egyptum.i.mundum reuerſi ſunt. ſicut Numeri.xj.⁊.xiiij.tales ex eis nō intrāt terrā pmiſſiōis.i. terram viuentium.lxxvj.di.ieiunium. Cōtra tales religioſos hodiernos retrogrados Petrus.ij. Pe.ij.c.¶ Et Si em̄ refugiētes coinquinationem mundi in cognitiōe domini nr̄i ⁊ ſaluatoris ieſu chriſti hi rurſus implicati ſuperantur:facta ſunt eis poſteriora deteriora prioribus.meli⁹ em̄ erat illis nō cognoſcere viam veritatis: q̄ poſt agnitionem retrorſum cōuerti ab eo qd illis traditum eſt ſancto mandato . contingit enim illis illud veri prouerbij. Prouer.xxvj. Canis reuerſus ad ſuum vomitum:⁊ ſus lota in volutabro luti.de pe.di.iij.ſunt qui dicunt.⁊.c.irriſor et.c.inanis. ⁊ di.iiij.ſi refugientes. ⁊ ad Heb.vj. Intermittentes ſermonem inchoationis chriſti/feramur ad eius pfectionem:non rurſus iacientes fundamentū penitentie ab operibus mortuis.de pe. di.iij intermittentes. Et ſanctius eſt nō vouere:q̄ votum pmittere melius pōt nō pficere.grauius em̄ puniunt qui votū fecerunt. aut fidem perceperunt: ⁊ votum non perfecerunt: aut in malis vitam finierunt:q̄ illi qui ſine voto aut fide mortui ſunt: et tamen bona egerunt opera.xij.q.j.ſcimus.de pe.di.iij.§. finis. Tales cucurrerunt:ſed brauium nō habuerūt.quia ante metam defecerunt.j.ad Coꝝ.xj. Greg.in moralibus In caſſum quippe bonum agitur:ſi ante terminum deſeratur.quia fruſtra velociter currit:qui prius q̄ ad metam perueniat deficit.de peni.di.iij.in caſſum.ex̄ de renun.c.j. vbi de hoc. Tales etiam mortuum baptizauerunt:⁊ mortuū iterum tetigerunt. Eccl'i.xxxiiij. Grego.in moral. Baptizantur quippe a mortuo:qui mundant ſe fletib⁹ a peccato.ſed poſt baptiſmum mortuum tangit:q culpas poſt lachrymas repetit.de peniten.di.iij.baptizantur. Contra tales etiam dominus in Luca.viij.c. Matth.xiij. In tempore credunt: ⁊ tempore tentationis recedunt. Ber. Ibi fige tu chriſtiane curſus tui metam; vbi chriſtus poſuit ſuam.

ſuam. Ubi miſeri accipiētes ⁊ tenentes clypeū/manum cō-
traxerunt quā in ſublime porrexerāt: anteq̄ interficerent
oēs habitatores hai.i.vallium.i.mūdi. Joſue.viij. Tales
etiā poſtq̄ peccata planxerūt:vultus mutauerūt.cōtra il-
lud.j.Reg.j. Iſti ſunt qui mortui mūdo. C.de epiſ.⁊ cleri.
deo nobis.xvj.q.j.placuit.redierunt ad literā/ad ſepelien-
dos mortuos huius mūdi. Et in ſpū tales mortui in pec-
catis iacētes ſepeliunt alios mortuos corporales. Mat.
viij. Et cura eorū de mortuis eſt:vt de eorū cadaueribus
paſcātur ſicut lupi ⁊ canes de morticinis beſtiarū. ꝓpter
ſepulturas multi ſe in inferno ſepelierūt. Lu.xvj. ¶ Stel-
le etiā ſcʒ religioſi nō manētes in ordine/ſcʒ aut per apo-
ſtaſiam aut per malā vitam:⁊ curſu ſuo:de quo. Cucurri
in ſiti.i.in feruore charitatis/cōtra Siſaram.i.diabolum:
interpretatur em̄ Siſaras excluſio gaudij:non pugnaue-
rūt perſeueranter. Judic.v. Non em̄ tales religioſi tepefa-
cti currūt in ſiti.i.in feruore ſancto ⁊ deſiderio.de qua ſiti
ait dñs Jo.xix. Sitio. Nec viā mandatorū currunt:q: nō
habent cor per charitatē dilatatū.ps.cxviij. Uiam māda-
torum cucurri cū dilataſti cor meū. Non currūt poſt chri-
ſtū gigantem:q̄ exultauit vt gigas ad currendā viam.ps.
xviij.nec cū achimaas currunt per viā cōpendij conſiliorū
chriſti de quo.ij.Reg.xviij.vbi dicit. Currens Achimaas
per viā compēdij tranſiuit chuſi. Achimaas ſignat feruē-
tes in bono religioſos:qui non cōtenti obligationibꝰ pre-
ceptorū extendūt ſe ad conſilia euāgelica. Mat.xix.xiiij.
q.i.§.i.⁊.c.quiſquis. vnde interpretat fratris mei aſſum-
ptio:q: formam illius chriſti fratris noſtri:de quo. ps.xxj.
Narrabo nomen tuū fratribus meis:aſſumūt.poſt quem
currere debemus. Cant.j.in odorē curremus vnguento-
rum tuorū. Ber. Currentem non apprehēdit:q: ⁊ ipſe pariter
nō cucurrit. ⁊ ꝓpter hoc dicit Jo.xx.q̄ currebant Petrus
⁊ Joannes ſimul.i.in charitate. Chuſi interpretatur tene-
bras me.et ſignat tepidos religioſos q̄ alios obtenebrāt
exēplo imperfectionis ſue ⁊ preuaricationis. Hiere.xiij.
Date dño deo veſtro gloriā ante q̄ tenebreſcat: ⁊ ante q̄
offendāt pedes veſtri ad montem caliginoſum. Seneca.
Faciamus qđ in itinere ſolet fieri.qui tardiꝰ de hoſpitio
exierunt:velocitate cōpenſant morā. vñ de bonis religio-
ſis dicit Rom.xij. Spiritu feruētes:dño ſeruientes. Eccl.
xiiij. Nō defrauderis a die bono ⁊ particula boni diei nō
te pretereat. vñ ⁊ Sene. Cum celeritate tēporis vtendi ve-
locitate certandū eſt:⁊ velut ex torrente rapido nec ſemp
ituro cito hauriendū eſt. Legit de Tito quū ſederet ad
menſam:⁊ recoleret nil ſtrenuū aut memorabile ſe egiſſe
die illo:cum gemitu graui ⁊ dolore menſam repulit excla-
mās. O amici diē perdidi. Idē nota ſupra in prima parte
in ar.xlij.§.v.item recor. Bern. Omne tēpus in quo de deo
nō cogitas:te cōputa perdidiſſe. ⁊ Hiero. Semper aliq̄d
operis facito ⁊c. de cōſe.di.v.nūq̄. diabolus enim ſemper
redit ad domū vacantē:⁊ ibi requiē habet. Matth.xij.de
peni.di.iiij.reuertar vnde.in pre.loco Mat. Inuenit eam
vacantē/ait Rabanus/a bonis operibꝰ ⁊ actibus per ne-
gligentiā:ſcopis mundatā ſcʒ a vitijs priſtinis per baptiſ-
Religio alter baptiſmus.
mū ⁊ religionem:q̄ eſt alius baptiſmus:in cuius ꝓfeſſio-
ne nō ſimulata remittit deus ꝓfeſſo cōtrito ⁊ nouitio ꝓ-
ponēti remanere oīa peccata ſicut in baptiſmo: ſicut fuit
reuelatū cuidam monacho ab angelo.vt legit in vitis pa-
trū. Ornatā ſimulatis virtutibus ꝑ hypocriſim. Et Aug.
de concordia euangeliſtarū ait ſuper pre.verbis. Per hec
verba ſignat dñs quoſdam ita creditores vt non poſſint
ferre laborem continētie:⁊ ad ſeculū redituri ſint. Greg.
etiā.vij.lib.moral.ſic ait. Plerūq̄ etiā fit quū mens ex ſui
exordio profectu extollitur:quūq̄ iam ſe quaſi de virtu-
tibus erigit:ſeuiēti cōtra ſe aduerſario aditū pandit.tan-
toq̄ vehemētius in eius cōfractione ſe exhibet: quāto et
grauius quia vel ad modicū fuerat proiectus dolet. Itē
Job.xxvj. Qui extēdit aquilonē.i.diabolum ſuper vacuū
id eſt cor otioſum tāq̄ ſuper lectū. Religioſi autē acidioſi
videntur ſibi lucrifacere diem: ſi ſine opere aliquo totꝰ eis
per inertiam elabatur. Inter em̄ alias infirmitates reli-
gioſorū acidia eſt eis domeſtica ⁊ familiaris.que a Dama-
ſceno deſcribitur/afflictio ſiue triſtitia aggrauās. Tales
religioſi deſignati ſunt in Helia:de quo dicit q̄ quū fuge-
ret a facie Jezabel in deſerto ⁊ proijceret ſe ad vmbrā iu-
niperi: petijt anime ſue vt moreret. Juniperus deſignat
religionē.quia ſub cinere illius cōſeruatur ignis per an-
nū:ita ⁊ feruor nouitiorū vſq̄ ad profeſſionē. Sed multi
proijciunt ſe ad vmbrā iuniperi:quia torpent a bono ope-
re refrigerati a ſancto pmo feruore:quos angelus.i.gra-
tia excitat monēs vt ſurgant:⁊ panem ſubcineritiū com-
edant.i.recogitent chriſtū pro ſe tot opprobria paſſum.⁊
hoc cū aqua lachrymarum. Nec ſemel de chriſto cogitare
ſufficit:ſed frequēter donec perueniāt ad mōtē dei Oreb
id eſt ad mēſam celeſtis glorie.interpretatur em̄ oreb mē-
ſa.iij.Reg.xix. Noſtris autem tēporibus ſtelle multe.i. re-
ligioſi qui fulgere cōſueuerant in firmamēto celi.i. eccle-
ſie:⁊ noctem huius ſeculi vita ⁊ doctrina illuminare:ceci-
derūt de celo puritatis ⁊ altitudine ſanctitatis. Matth.
xxiiij. Unde dies iudicij in ianuis eſt.vñ Aug.ad Eſitium
ſuper verbo pre. Stelle cadent.quoniā multi q̄ gratia ful-
gere videbātur:perſequētibus cedent ⁊ cadent: ⁊ quidā
fideles fortiſſimi turbabuntur. Uñ ⁊ hodie veraciter pōt
dici illud Job.xxiiij. Et ſtelle multe.i. religioſi/non ſunt
munde in conſpectu eius ſcʒ chriſti:licet munde in conſpe-
ctu hominū videant. Et licet tales erudire plurimos po-
pulos ad iuſtitiā videantur:quia tamen eorū vita diſcor-
dat a doctrina ſicut phariſeorū.j.q.j.nō quales.xix.di.ſer-
ui. Mat.xxiij.non fulgebūt multi ex eis ſicut ſtelle in per-
petuas eternitates. Dani.xij.ex de magiſtris.c.ſi.

¶ Articulus.liiij. A

HUnc vero ad reli-
gioſorū omniū ſingulatim vitia deſcen-
damus:vt ex vitijs virtutibus cōtrarijs
xxij.q.j.cum renūtiatur. virtutes eorū ad
quas tenent clarius cognoſcātur. ¶ Et
primo in vitio ꝓprietatis offendūt multipliciter ⁊ tranſ-
greſſione paupertatis.⁊ hoc tripliciter ⁊ diuerſimode in
ingreſſu/⁊ progreſſu/⁊ egreſſu. Et primo in principio cō-
uerſionis quidā eorum nō plene ſe expropriant:ſibi redi-
tus loculos ⁊ aliā ſupellectilē infideliter reſeruātes:ſicut
Ananias ⁊ Saphyra vxor eius. Act.v.xxiij.q.viij.legi.⁊.c.
petrus. Contra tales myſtice in Deut.precipitur.xx.c.ſi'e
Judic.vij.⁊.j.Machab.iij. Si q̄s eſt homo formidoloſus
⁊ corde pauido:nō egrediatur ad bellū:reuertatur in do-
mū ſuā ne pauere faciat corda fratrū ſuorū:ſicut ipſe per-
territus eſt. ꝓpter qđ Jo.caſſi.in.iiij.lib.de inſtitutis renū-
tiantiū ait in pmo.c. De illo qui renūtiat diligētia ſumma
perquiritur ne de priſtinis facultatibꝰ ſuis inhereat eivel
vnius minimi contagiū. Sciunt em̄ patres ſub monaſte-
rij diſciplina diuturnū eſſe non poſſe:ſed nec humilitatis
quidem aut obediētie apprehenſurū eſſe virtutē: nec illa
cenobij paupertate ac diſtrictione contentū fore:ſi in con-
ſciētia eius pecunie quantulūcūq̄ latitauerit.ſed vbi pri-
mū exorta fuerit quelibet occaſionis cōmotio: fiducia ſti-
pis illius animatū cōtinuo de monaſterio velut funda ro-
tante fugiturū. ¶ B Unde Mat.iiij.ibi. Relictis reti-
bus. Greg.in homil.v.euangeliſtarū. In quo affectū po-
tius debemus pēſare q̄ cēſum. Multū enim reliquit:qui
ſibi nihil retinuit.multū dimiſit:qui cū re poſſeſſa concu-
piſcentijs renūtiauit.a ſequētibus ergo tāta dimiſſa ſunt
quanta a nō ſequētibus concupiſci potuerūt. Et Chryſ.
ibi in homil. Tante igitur ꝓmiſſioni crediderunt: et per
ſermones quibꝰ ſunt capti/crediderūt ſe alios poſſe piſca-
ri. Item idē ſuper Matth. Hoc igit cupientes ſecuti ſunt
omnibus relictis.in quo nos docuerūt quia nemo poteſt
terrena poſſidere:⁊ perfecte ad celeſtia peruenire. Item
in eo.c.Matth.iiij. Illi aūt relictis retibus ⁊ patre ſecuti
ſunt eū. Chryſ.ſuper Matth. Tria em̄ ſunt que relinque-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN